

DE GEMEENTEN VAN GOD *IN EEN WOELIGE WERELD*

• door Karel Rimmelink

DE MANIER WAAROP WIJ MET ELKAAR OMGAAN IS ANDERS DAN MEN IN DE WERELD GEWEND IS. DE BIJBEL SPREEKT ER UITGEBREID OVER. IN DIT ARTIKEL GAAN WE OP ZOEK NAAR DE KENMERKEN VAN CHRISTELIJK GEDRAG IN GODS HUIS. WE CONCENTREREN ONS HIERBIJ OP DE VRAAG ROND GEZAG IN DE GEMEENTE, HET ERKENNEN VAN DAT GEZAG EN DE MANIER WAAROP IN EEN GEMEENTE BESTUUR EN LEIDING PLAATSVINDT.

GEDRAG IN DIE GEMEENTE

Ons gedrag in Gods huis is een term die is ontleend aan de eerste brief van Paulus aan Timotheüs (hfdst.3:16). Paulus geeft in deze brief aanwijzingen voor het gedrag van de gelovigen in de gemeente. In het gedrag komt iemands karakter en manier van leven tot uiting. Over dat gedrag in Gods huis is wel het één en ander te zeggen. De beeldspraak van het huis kan slaan op een gebouw waarin een gezin woont, maar ook op een familie, dus een ruimer verband (1 Tim. 5:4). We kunnen dus ook iets leren uit datgene wat over ons gedrag in gezins- of familieverband gezegd wordt. Gedrag valt op, zowel in negatieve als in positieve zin. Dat laatste is een geweldige deugd.

GEEN GELIJKHEID

In de geloofsgemeenschap waar we deel van uitmaken heeft het Bijbelvers Eén is uw Meester en u bent allen broeders (Matth. 23:8) een groot effect gehad. Het tweede deel van dat vers is leidend geweest voor de onderlinge verhoudingen en voor het proces van besluitvorming; gelijkheid was het credo. Deze vorm ligt in de praktijk dermate dicht bij democratie, dat die wereldse vorm van besturen vaak praktijk werd, met alle nadelige gevolgen van dien. De mening van de meerderheid werd de doorslaggevende factor. We accepteerden het gedrag van de in Mattheüs genoemde Schriftgeleerde en farizeeën niet en niemand kon zich laten voorstaan op een positie boven medegelovigen. We wilden de betekenis van het aangehaalde vers handhaven.

VERHOUDINGEN

Er zijn echter andere plaatsen in de Bijbel die aangeven dat er wel degelijk verschillende aanduidingen zijn voor leden van een plaatselijke gemeente. We denken dan aan ouderen en jongeren, zowel onder broeders als onder zusters, aan oudsten en diakenen (1 Tim. 5) en aan kinderen, jongelingen en vaders (1 Joh. 2). Uit de term gemeente moet ons al duidelijk worden dat daarmee een samenleving van mensen wordt bedoeld met een grote verscheidenheid. Die verscheiden-

heid komt vooral tot uitdrukking in de houding ten opzichte van elkaar. We noemen enkele facetten: Voorop gaan, elkaar voor- gaan in eerbetoon, dienen (Luk 22:25), een oudere niet hard vallen, zorg en aandacht geven, liefde betonen, terechtwijzen, enz.

BESTUREN

We vinden het heel normaal dat de gemeente waarin we hier op aarde wonen, bestuurd wordt. We hebben wethouders en een gemeenteraad die dat uitvoeren. Het Oude Testament leert ons dat het volk Israël in de woestijn ook bestuurd werd en dat oudsten mede bestuurden. Als we dan in het Nieuwe Testament lezen dat oudsten besturen, dient dit ook vandaag overgenomen te worden. We vinden op diverse plaatsen dat ze er waren en dat ze hun werk deden. We lezen ook dat ze het niet altijd makkelijk hadden. Waarom niet? Hun besturen heeft te maken met keuzes maken, met een gedrag vorm geven, met huisregels in Gods huis wel te verstaan.

Als we de vergelijking doortrekken naar het gezin of de familie waar we deel van uitmaken, dan zijn we al heel dicht bij: bezwaar tegen regels, pubergedrag, opstandigheid enz. Dat zou niet zo moeten zijn.

BESTUURD WORDEN

Het moge duidelijk zijn, dat het in dit artikel niet gaat om hen die besturen, maar om ons die bestuurd worden. Wat is daarin onze goede houding en welke gevaren zijn er om ons te misdragen. De term besturen geeft al aan, dat we een bepaalde kant op gaan, we hebben een koers. Die is ontleend aan de Bijbel, maar daarbij nog niet eenduidig. Bij de gemeenten die in het Nieuwe Testament voorkomen zien we een redelijke uniformiteit op hoofdlijnen maar ook duidelijke accentverschillen. Het waren allemaal gemeenten van Jezus Christus, maar de ene functioneerde onder totaal andere omstandigheden dan de andere. Het was de taak van bestuurders om die omstandigheden zo goed mogelijk het hoofd te bieden. Praktisch onderwijs is een belangrijk onderdeel van het takenpakket van oudsten (1 Tim. 5:17).

MEE BESTUREN

We leven in een gemeenschap waarin kennis van de Bijbel en daarmee van een te houden koers in bredere lagen aanwezig is. Dat houdt het gevaar in dat we graag dwingend meebesturen. Dat geldt nog eens extra voor ons Nederlanders die opgeleid zijn om assertief te functioneren. De achter ons liggende tijd heeft opnieuw geleerd dat we kunnen verschillen van mening over de te varen koers. Onze grote betrokkenheid in zaken die snel ons geweten raken, maakt dat er snel een situatie kan ontstaan waarin we ons genoodzaakt voelen de gemeenschap te dwingen de koers te verleggen in de door ons gewenste richting. Als men ons uiteindelijk niet volgt gaan we maar weg, met alle trieste gevolgen van dien.

NIET MIJN GEMEENTE

Mijn gedrag moet bepaald worden door de realiteit dat het de gemeente van GóD is. Maar het gaat nog verder, ik leef door Gods liefde, de Heilige Geest woont in mij en engelen zien hoe ik me daar gedraag. 'De Heer Jezus in het midden' is een belofte die Hij heeft gegeven, maar dan wel in de erkenning van Zijn gezag. Ik heb ervaren, dat als dat mijn gedrag bepaalt ik veel minder gestrest reageer als er eens iets gebeurt wat niet zo mijn voorkeur heeft.

Uit de vele verzen die gaan over het besturen door oudsten moge duidelijk zijn, dat de Heer Jezus hen heeft gegeven om te besturen. Als ik me tegen hen keer, keer ik me tegen een instelling van Hem. Het is goed dat we dit aspect in onze beschouwing betrekken. Daar waar zij Gods Woord 'achter zich hebben' hebben ze op zijn minst dát gezag. Een mens lijdt dikwijls het meest... is een spreekwoord dat we ons ter harte zouden nemen. Het geeft aan, dat we ons soms zorgen maken over dingen die achteraf geen zorg bleken. We zijn in meerderheid geneigd om negatief te reageren op vernieuwingen. Dat maakt het werk van oudsten onnodig zwaar (Hebr.13:17). Petrus vermaant jongeren sowieso aan oudsten onderdanig te zijn (1 Petr. 5:5). We kunnen in een geestelijk gesprek onze argumenten voorleggen aan de >>

oudsten en mogen er daarbij van uitgaan dat we een luisterend oor vinden.

1 Tim 5:17 onderscheidt hen die goed besturen. Dat geeft onder andere aan, dat er verschil is in bestuurlijke kwaliteiten. Onze houding is, dat we ze allebei eren, de ene misschien wat meer, maar toch, de andere ook.

OEFFENSCHOOL

De beeldspraak die we nu één en andermaal hebben gebruikt is die van het gezin en de familie. Ons gedrag binnen die verbanden staat model voor ons gedrag in de gemeente. Wij mogen de gezamenlijke geloofsbeleving zien als een familiegebeuren. We hebben respect voor grootvaders, we zijn bescheiden ten opzichte van ooms en tantes, we hebben bewondering voor oudere broers en zusters enz. Kortom we zijn bovenal bescheiden.

NIET PASSIEF

Generaties komen en gaan, al heel snel zal blijken dat je binnen de gelederen van deze familie naar voren schuift. Ouderen ontslapen en jongeren komen erbij. Ongemerkt sta je vooraan. Heb je de oefeningen ter hand genomen, heb je wel eens examen gedaan in gedrag, zodat je boven jezelf bent uitgestegen? Ken je de strijd in het gebed?

Kun je laten zien dat je jouw gezin goed bestuurt. Maar bovenal, heb je vaderlijke eigenschappen ontwikkeld? Wat een uitdaging ligt er anno 2010.

ONS GEDRAG

We zijn begonnen met gedrag in zijn algemeenheid, toen hadden we het over dat van medegelovigen, nu komen we bij onszelf. De beloning van bescheidenheid en de gezindheid van de Heer Jezus (Fil 2:5-10) is verwoord in Psalm 133: 'Hoe goed en hoe liefelijk is het als broeders ook samenwonen.' Zo 'n leefgemeenschap breidt zich uit, het heeft een aantrekkende werking. Jij draagt daaraan bij want je bent zo iemand, waarvan Spreuken 19:22 zegt. Het aantrekkelijke van jou is je welwillendheid.

GEZAG EN GEDRAG

Ons gedrag is gebaseerd op het gezag dat Christus heeft over zijn gemeente. We erkennen dat gezag, zoals dat in Zijn Woord tot ons is gekomen en dat meer is dan ons geweten. De uitwerking van het Woord in ons gemeentelijk functioneren en in ieders gedrag is met name de taak van oudsten. Onze relatie tot hen is er een van respect en inschikkelijkheid.

De God van de liefde, de volhardende Christus, de verlichtende Geest en dienende engelen zien mijn gedrag in Gods huis.